

32003D0874

13.12.2003

EUROOPA LIIDU TEATAJA

L 326/49

NÕUKOGU OTSUS 2003/874/ÜVJP,**8. detsember 2003,****millega rakendatakse ühismeede 2003/472/ÜVJP eesmärgiga toetada Euroopa Liidu koostööprogrammi tuumarelvade leviku tõkestamiseks ja desarmeerimiseks Venemaa Föderatsioonis**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 23 lõiget 2,

võttes arvesse nõukogu ühismeedet 2003/472/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu koostööprogrammi jätkamist tuumarelvade leviku tõkestamiseks ja desarmeerimiseks Venemaa Föderatsioonis, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesoleva otsuse eesmärk on rakendada ühismeede 2003/472/ÜVJP, eriti selle artikkel 2, toetades rahaliselt projekte, mis on seotud Euroopa Liidu koostööprogrammi tuumarelvade leviku tõkestamiseks ja desarmeerimiseks Venemaa Föderatsioonis.
- (2) Euroopa Liit soovib jätkuvalt toetada Venemaa Föderatsiooni tema püüdlustes massihävitusrelvadega seotud infrastruktuuri, seadmeid ja teadussuutlikkust turvaliselt ja keskkonnoahutult kasutusest kõrvaldada või nende kasutuseesmärki muuta.
- (3) Komisjon on nõustunud korraldama järelevalve kõnealuste projektide nõuetekohase rakendamise üle,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu koostööprogramm tuumarelvade leviku tõkestamiseks ja desarmeerimiseks Venemaa Föderatsioonis hõlmab järgmisi projekte:

- relvades kasutatava plutooniumi hävitamist Venemaal käsitleva programmi toetamine;
- Udmurdi Vabariiki Kambarkasse selliste seadmete tarnimine, mis tagavad keemiarelvade hävitamiseks rajatava ettevõtte tööd.

Eespool nimetatud toimingute põhjalikum kirjeldus on esitatud vastavalt I ja II lisas.

Artikkel 2

1. Artiklis 1 nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalik lähtesumma on 5 550 000 eurot.

2. Esimeses lõikes nimetatud summast rahastatavaid kulutusi hallatakse vastavalt Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele Euroopa Ühenduse menetlustele ja eeskirjadele, välja arvatud asjaolu, et eelrahastamise summad ei jää Euroopa Ühenduse omandisse. Komisjon võib delegeerida artikliga 1 ettenähtud projektide rakendamise I ja II lisas nimetatud üksustele.

3. Liikmesriigid, kelle üksused on kindlaks määratud I ja II lisas, võtavad vajalikke meetmeid, et tagada projektide ladus toimimine liikmesriigi tasandil.

4. Liikmesriigid kannavad koostöös komisjoniga hoolt, et Euroopa Liidu osalemine kõnealustes projektides oleks asjakohasel viisil nähtav ning tagavad projektidega seotud vajalike järelemeetmete kohaldamise.

Artikkel 3

Komisjon annab käesoleva otsuse rakendamisest aru ühismeetme 2003/472/ÜVJP artikli 3 lõike 1 kohaselt.

Artikkel 4

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Otsus kaotab kehtivuse ühismeetme 2003/472/ÜVJP kehtivusaja lõppemisel.

2. Käesolev otsus vaadatakse läbi pärast kuue kuu möödumist selle vastuvõtmisest.

*Artikkel 5*Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 8. detsember 2003

*Nõukogu nimel**eesistuja*

F. FRATTINI

⁽¹⁾ EÜT L 157, 26.6.2003, lk 69.

I LISA

RELVADES KASUTATAVA PLUTOONIUMI HÄVITAMIST VENEMAAL KÄSITLEVA PROGRAMMI TOETAMINE**1. Kirjeldus**

2000. aasta septembris Ameerika Ühendriikide ja Venemaa Föderatsiooni vahel sõlmitud valitsustevahelise lepinguga nähakse ette, et kumbki pool hävitab 34 tonni tuumarelvades kasutatavat plutooniumi. Mõlemad pooled on teatanud oma kavatsusest muuta selline plutoonium seguoksiidkütuseks (MOX) ja paigutada see olemasolevatesse reaktoritesse.

On tehtud ettepanek, et EL jätkaks programmi seisukohast kahe olulise toimingu toetamist Venemaal, nii nagu ta on teinud alates 1999. aastast, mil võeti vastu ühismeede Euroopa Liidu koostööprogrammi loomise kohta tuumarelva leviku tõkestamiseks ja desarmeerimiseks Venemaa Föderatsioonis:

- turvaeeskirjad: Venemaa tuumaohutuse ameti (Gosatomnadzor, lühendatult GAN) väljatöötatavad eeskirjad, mis käsitlevad relvades kasutatava plutooniumi kasutamist Venemaa tuumareaktorites,
- seguoksiidkütuse demonstreerimine: seguoksiidkütuse demonstreerimiseks ja litsentseerimiseks tehtavad uuringud ja katsed, mis moodustavad osa programmist 3-LTA (katsekomplekte käsitlev programm).

1.1. Turvaeeskirjad

Venemaa sõltumatu tuumaohutusameti Gosatomnadzor (GAN) ülesandeks on kehtestada Venemaa Föderatsioonis asjakohased nõuded ja kontrollida nende täitmist, enne kui väljastatakse luba toimingute alustamiseks.

Ühismeetme kohaselt on GANile juba eraldatud 500 000 eurot ühismeetme 1999/878/ÜVJP alusel ja 1 300 000 eurot nõukogu otsuse 2001/493/ÜVJP alusel, et toetada plutooniumi hävitamiseks vajalike toimingute läbiviimise seisukohast esmatähtsate dokumentide väljatöötamise alustamist. Projekti rakendas 1998. aastal Prantsusmaa, Saksamaa ja Venemaa vahel sõlmitud kokkuleppe alusel CEA (Commissariat à l'énergie atomique), kes sõlmis lepingud asjakohaste eeskirjade koostamise kohta GANi ja viimase nõustajatega (IBRAE) ning nende eeskirjade läbivaatamise kohta EL turvaekspertidega (riskiaudit).

Euroopa Komisjoni ja USA Energeetikaministeeriumi riikliku tuumaohutusameti (National Nuclear Security Administration (NNSA)) vahel oli kokku lepitud, et GANile antakse nimetatud ülesannete täitmiseks rahalist toetust.

2003. aasta keskpaigaks oli kuuetestkümnest ettenähtud eeskirjast koostatud kaksteist ja kuus neist läbi vaadatud. Kolmest eeskirjast oli tehtud uus, parandatud variant, mis oli valmis viimaseks läbivaatamiseks enne ametlikku avaldamist.

Käesolev projekt käsitleb veel kolme GANi ja tema nõustajate koostatud dokumendi rahastamist ning Venemaal tehtud töö läbivaatamist EL turvaekspertide poolt. Projekt viiakse ellu Prantsusmaa ja Venemaa vahelise kokkuleppe alusel. See toimub jälle tihedas koostöös Ameerika Ühendriikide NNSAga.

Need kolm dokumenti, mida GAN koos oma tehniliste nõustajatega peab välja töötama, hõlmavad relvades kasutatava plutooniumi Venemaa tuumareaktorites kasutuselevõtu järgmisi aspekte:

- täiendav eeskiri tuumkütusetsükliga seotud ettevõtete tuleohutuse kohta,
- VVER-1000 reaktoris paigutatava NIIAR alale ehitatava katsekomplekti (3-LTA) jaoks vajaliku tuumkütuse tootmise ettevõtte tehnilise dokumentatsiooni läbivaatamine; sellega seotud seadmete sertifitseerimine,
- VNIIM tehnilise dokumentatsiooni läbivaatamine, mis käsitleb seguoksiidkütuse testimise protsessi moderniseerimist kasutades Vene päritolu materjale, ning sellega seotud seadmete sertifitseerimine

GANi ekspertide esitatavad arvamused on ettevalmistuseks loa andmisele kõnealuste toimingute teostamiseks, mis moodustavad osa seguoksiidkütuse demonstreerimise programmist. Lisaks nimetatud kolme GANi dokumendi läbivaatamisele, vaatavad EL turvaekspertid üheaegselt oma USA partneritega läbi ka tuumkütusetsükliga seotud ettevõtete üldised turvaeeskirjad, mida GAN on käesoleval ajal läbi vaatamas.

1.2. Seguoksiidkütuse demonstreerimine

Ühismeetme kohaselt on GANile kõnealuste dokumentide väljatöötamise alustamiseks juba eraldatud 1 300 000 eurot ühismeetme 1999/878/ÜVJP alusel ja 1 500 000 eurot nõukogu otsuse 2001/493/ÜVJP alusel. Aluseks võetakse peamiselt seguoksiidkütuse demonstreerimise programm, mille on 2000. aastal on välja töötanud Bochvari instituut, heaks kiitnud Minatom ja vastu võtnud GAN. Käesolev programm koosneb mitmest järjestikusest etapist, mis lõpuks viivad kolme seguoksiidkütuse katsekomplekti (*lead test assembly*, LTA) paigaldamiseni Balakovo VVER-1000 reaktoris. Seetõttu nimetatakse seda ka 3-LTA programmiks.

Projekti viis Prantsusmaa, Saksamaa ja Venemaa vahel 1998. aastal sõlmitud kokkuleppe alusel ellu CEA (Commissariat à l'énergie atomique), kes sõlmis otselepingud Minatomi määratud Venemaa uurimisasutustega. 2003. aasta keskpaigaks oli viies erinevas Minatomi uurimisasutuses täidetud kaksteist viietestkümnest ettenähtud lepingust, mis hõlmavad vastava arvu programmi etappe. Käesolev projekt hõlmab seguoksiidkütuse demonstreerimise programmi (3-LTA programm) nelja järgmise etapi rahastamist.

Relvades kasutatava plutooniumi hävitamise ohutu, turvaline ja tehnoloogiliselt veatu korraldamine Venemaal on esmajärgulise tähtsusega küsimus. Käesolev projekt on selles suhtes olulise tähtsusega, kuna puudutab kriitilisi küsimusi. Projekt rakendatakse Prantsusmaa ja Venemaa vahelise kokkuleppe alusel. Prantsuse ja Vene partnerid valivad etapid välja ühiselt ning teatavad nendest ka USA Energeetikaministeeriumi riiklikule tuumaohutusametile (NNSA).

3-LTA programmi järgmised kindlaksmääratud etapid hõlmavad järgmist:

- seguoksiidkütuse ampullide (lühikesed kütusevarded) tootmiseks vajalike töötlemistsüklite moderniseerimine,
- katsereaktorite kiiritusjärgse programmi väljatöötamine,
- kütusekulu koodide ajakohastamine ampullide ja seguoksiidkütuse varraste kavandamiseks,
- VVER-ettevõtete sisseseade uuendamine ja kohandamine, mis võimaldaks seguoksiidkütuse kasutamist.

Väärrib märkimist, et 2002. aastal määras Minatom programmi raames kõikide seguoksiidkütustega seotud toimingute integreerijaks TVELi, et viimane koordineeriks Minatomi alluvuses olevaid eri uurimisasutusi (näiteks VNIIM Bochar). Teisalt on RosEnergoAtom vastutav toimingute eest oma elektrijaamades, näiteks VVER-1000 Balakovos. Eespool nimetatud kolm etappi hõlmavad TVELi ja Minatomi uurimisasutusi ning viimane etapp RosEnergoAtomi ja Balakovo tuumajaama.

2. Eesmärgid

Üldine eesmärk: arendada suutlikkust relvades kasutatava plutooniumi ohutuks hävitamiseks Venemaa Föderatsioonis.

Projekti eesmärgid

Punktis 1.1 sätestatu osas: GANi koostatud eeskirjade alusel anda luba uue kütusetsükli teatavate selliste etappide käivitamiseks, mida on vaja seguoksiidkütuse kasutamiseks.

Punktis 1.2 sätestatu osas: korraldada uuringuid ja katseid, mis võimaldavad kasutada seguoksiidkütust ning paigutada kolm katsekomplekti VVER-1000 reaktoris Balakovos.

Projekti tulemused

Punktis 1.1 sätestatu osas: ekspertarvamused, mille on esitanud GAN ja mida on kommenteerinud EL turvaekspertid; kütusetsükli teatavate etappide läbiviimiseks saadud eellubade tunnistused.

Punktis 1.2 sätestatu osas: eespool kirjeldatud eri etappide väljundid (aruanded, paigaldatud seadmed).

3. Kestus

Rakendamise arvatav kestus on kaks aastat.

Tööd soovitatakse hinnata kuue kuu möödumisel esimeste lepingute allkirjastamisest.

4. Kasusaajad

Punktis 1.1 sätestatu osas: projekti tulemustest kasu saav Venemaa üksus on GAN.

Punktis 1.2 sätestatu osas: projekti tulemustest kasu saav Venemaa üksus on Minatom.

Nii GAN kui Minatom määravad oma organisatsioonist projekti kontaktisikuks kõrgema ametniku, kellel on oskused ja volitused tagada koostöö liikmesriigi üksusega, kes on määratud asjaomaste projektide rakendamise tegelema.

5. Liikmesriigi üksus, kes on määratud tegelema asjaomaste projektide rakendamisega

Nii punkti 1.1 kui 1.2 osas:

- Liikmesriik: Prantsusmaa, keda esindab Prantsusmaa välisministeerium,
- rakendusamet: Commissariat de l'énergie atomique (CEA).

6. Kolmandatest isikutest osalised

Projektidega seotud ülesannete lahendamiseks võib CEA luua:

- Punktis 1.1 sätestatu osas: otsekontaktid GANi ja selle nõustajatega (ei ole veel kindlaks määratud) Venemaal tehtava töö osas ja riskiauditiga tegelevate kogenud EL turvaekspertidega läbivaatamistegevuse osas,
- Punktis 1.2 sätestatud osas: otsekontaktid Venemaal tööülesandeid täitvate Minatomi määratud Venemaa uurimisasutustega.

CEA, keda abistavad eksperdid, jälgib Venemaale pandud ülesannete täitmist ja vastutab selle eest, et teiste asutuste rahastatavad toimingud, eriti need, mida kahepoolsete programmide kohaselt rahastavad USA ja Prantsusmaa, oleksid täiesti asjakohased.

Seatakse sisse kontaktid USA Energeetikaministeeriumi esindajatega, et tagada käesoleva projekti ja USA toimingute vastastikune täiendus.

7. Vajalike vahendite hinnanguline suurus

7.1. Turvaeeskirjad

Ligikaudu 70 % summast katab Venemaa kulud, mis koosnevad peamiselt tööjõukuludest ja teatavates sõidu- ja seadmekuludest. Ülejäänud 30 % on ette nähtud GANi tööd läbivaatavate tuumaohutuse ekspertide jaoks.

Tasumäärad põhinevad järgmises GANi dokumendis esitatud hinnangutel:

“List of the federal standards and rules and other regulations in the field of nuclear energy use to be developed within the framework of the project on weapon-grade plutonium disposition”,

aprill 2001.

7.2. Seguoksiidkütuse demonstreerimine

Kogu summa katab Venemaa kulud, mis koosnevad peamiselt tööjõukuludest.

Tasumäärad põhinevad järgmises dokumendis esitatud hinnangutel:

“Programme for MOX fuel licensing and manufacturing of three pilot fuel assemblies for VVER-1000 reactor”,

oktoober 2000, heaks kiitnud Minatom ja vastu võtnud GAN.

Kahe projekti jaoks ettenähtud kogusumma hõlmab ettenägematuid kulusid ning rakendusasutuse sõidu- ja tõlkekulusid, mis on vahetult seotud kõnealuste projektide rakendamisega.

8. Projektide kulusid kattev lähtesumma

Punktis 1.1 sätestatu osas: 500 000 eurot

Punktis 1.2 sätestatu osas: 950 000 eurot

Lisaks sisaldavad üldised projekti kulud liikmesriigi määratud üksusele sõiduhüvitisteks ja päevarahadeks ette nähtud 50 000 euro suurust summat, mis on vahetult seotud projekti juhtimise ja erakorraliste abinõudega.

Kokku: 1 500 000 eurot.

II LISA

UDMURDI VABARIIGI KAMBARKASSE SEADMETE TARNIMINE, MIS TAGAVAD KEEMIARELVA HÄVITAMISEKS RAJATAVA ETTEVÖTTE TÖÖ**1. Kirjeldus****1.1. Taustteave**

Rahvusvaheline toetus, mis hõlbustab ja täiendab Venemaa püüdlusi ulatusliku keemiarelva hävitamise programmi rakendamisel, on olulise tähtsusega, et Venemaa Föderatsioon tuleks toime oma kohustustega seoses keemiarelva käsitleva konventsiooniga.

Kambarka ladustamiskohta, kuhu on suurtes terasmahutites ladustatud 6 000 kuuptionni söövitavat ründemürki ljuisiiti, ehitatakse teine keemiarelva hävitamisega tegelev ettevõtte. See ladustamiskoht esindab 16 % Vene Föderatsiooni keemiarelva üldkogusest.

Varem on Kambarkas projekte rakendanud Rootsi (riskianalüüs, väljaõpe ja seadmed teabekeskuse jaoks, analüüsiseade kohalikule haiglale) ja Soome (eriotstarbeline häiresüsteem, mis annab märku ladustatud kemikaalide ootamatust lekkest).

1.2. Projekti raames tehtavate toimingute ulatus

Käesolevast projektist rahastatakse Kambarkasse keemiarelva hävitamiseks rajatavale ettevõttele oluliste insener-tehniliste seadmete tarnimist. Tarnitavad seadmed hõlmavad jahutusseadet, lämmastiku- ja hapnikuseadet, kompressorit ja diiselseadmeid ning muid ettevõtte toimimiseks vajalikke seadmeid.

Kambarka ettevõtte rajamisel võetakse arvesse kogemusi, mis on saadud väiksemast keemiarelva hävitamise ettevõttest Gornõis, mis rajati Saksamaa Liitvabariigi abiga ja EL ühismeetme alusel eraldatud toetuse abil. Hankemenetluseks vajaliku tehnilise dokumentatsiooni on välja töötanud ja avaldanud Venemaa riiklik projekteerimisinstituut "SoyuzpromNIIprojekt".

2. Eesmärgid

Üldine eesmärk: toetada Venemaa Föderatsiooni viimase ülesannete täitmisel, mis on seotud keemiarelva käsitleva konventsiooniga.

Projekti eesmärgid: abistada Venemaa Föderatsiooni viimase püüdlustes hävitada keemiarelv Udmurdi Vabariigis Kambarkas asuvas ettevõttes.

Projekti tulemused: Kambarka keemiarelva hävitamise ettevõttesse tarnitakse selle tööks vajalikud seadmed.

3. Kestus

Projekti kavandatud kogukestus on 24 kuud. Siia kuuluvad hanke ettevalmistusetapp, mis kestab ligikaudu neli kuud ja hõlmab ülesannete ja tehniliste näitajate üksikasjalikku ettevalmistamist, kuuekuuline hanke korraldamise ja lepingute sõlmimise etapp ning lõpuks tootmis- ja tarnimisetapp kestusega 14 kuud. Projekti alguseks on kavandatud 2003. aasta lõpp.

4. Kasusaaja

Peamine kasusaav üksus on Venemaa laskemoonaamet, mis vastutab riikliku sihtprogrammi "Keemiarelva varude hävitamine Venemaa Föderatsioonis" (Destruction of chemical weapons stockpiles in the Russian Federation) eest.

5. Liikmesriigi üksus, kes on määratud tegelema asjaomase projekti rakendamisega

— Liikmesriik: Saksamaa Liitvabariik,

— rakendusamet: Saksamaa Liitvabariigi välisministeerium (Auswärtiges Amt), keda abistab Bundesamt für Wehrtechnik und Beschaffung.

6. Kolmandatest isikutest osalised

Käesolevat projekti rahastatakse 100 % EL ühismeetme alusel. Saksamaa rakendab projekti üheaegselt oma projektidega Kambarkas.

7. Vajalike vahendite hinnanguline suurus

EL osamaks katab jahutusseadme, lämmastiku- ja hapnikuseadme, kompressorseadme ja diiselseadme ning muude Kambarka keemiarelva hävitamise ettevõtte tööks vajalike seadmete hanked ja tarded. Nende seadmete hinnanguline maksumus on järgmine:

— õhukompressor	575 000 eurot
— õhu ja vee jahutusseade	1 290 000 eurot
— lämmastikuallikas	940 000 eurot
— diisielektri jaam (avariisüsteem)	95 000 eurot
— muud seadmed, kaasa arvatud pääste- ja tuletõrjevahendid	1 100 000 eurot.

Lisaks sisaldavad üldised projekti kulud liikmesriigi määratud üksusele sõiduhüvitisteks ja päevarahadeks ette nähtud 50 000 euro suurust summat, mis on vahetult seotud projekti juhtimise ja erakorraliste abinõudega.

8. Projekti kulusid kattev lähtesumma

Projekti kavandatud kogumaksumus on 4 050 000 eurot.
